

[Krag.]

derigennem at gøre Gældstrykket konstant under vekslende Konjunkturer. Mange saadanne Planer har man været inde paa, men, oprigtigt talt, jeg tvivler paa nogen synderlig Fremgang for alle disse Planer. Jeg tror, der vil opstaa meget store Vanskeligheder ved deres Realisation, thi den hittidige Obligationstype med den faste Rente og den svingende Kurs er gennem Menneskealdre fast forankret i Publikums Bevidsthed.

Det er en Obligationstype, som er tiltalende som Oplagspapir og tiltalende for Enkeltpersoner, der vil sikre sig selv eller deres efterladte en fast aarlig Indtægt, en Indtægt, som jo er uberørt af Kurssvingninger, medens de med Sikkerhed ved, at Obligationerne engang vil blive udtrukket til Pari, og den yder jo ogsaa i Realiteten Afkastning væsentligt ud over det nominelle. Den nuværende Type er faktisk velegnet til Anbringelse af Midler tilhørende Legater og andre tilsvarende Institutioner, hvor Ordningen i Virkeligheden forudsætter et fast Rentebeløb til Disposition hvert Aar. Det er ogsaa en Type, som er velegnet til deri at anlægge Sparekassers, Bankers og Forsikringselskabers Midler, og disse Institutioners mægtige Fondsbeholdninger udgøres i væsentlig Grad af Kreditforeningsobligationer. I Lovgivningen angaaende disse Institutioners Statusopgørelser er der jo ogsaa indført Bestemmelser, som eliminerer de øjeblikkelige skadelige Virkninger af Kurssvingningerne, i hvert Fald i det væsentlige, undtagen ganske vist for Bankernes Vedkommende, hvor Likviditetskravet vanskeliggør dette. Disse Institutioners Indtægter af Fondsbeholdningerne bliver jo ved de hittidige Obligationstyper konstant, og desuden kan disse Institutioner ved Salg og Køb af Obligationer under nogenlunde normale Forhold øve en ikke uvæsentlig Indflydelse til Regulering af Svingningerne. Hermed vil jeg ikke have sagt, at Spørgsmaalet om nye Typer ikke er værd at tage op til Overvejelse, men jeg tror rigtignok, det vil berede stor Vanskelighed paa dette Omraade at komme længere end til ændrede Typer af Statsobligationer; der staaer Statens økonomiske Styrke jo bag, og selv om Udstedelsen af saadanne Obligationer kan faa en uheldig Indflydelse paa disses Kurs, er det et Hensyn, som Staten i højere Grad i Forvejen kan tage ved Udbudet, end Kreditforeningerne er i Stand til.

Men altsaa, den danske Kreditforeningsinstitution har staaet sin Prøve gennem 80 Aar og har fundet et fast og vel-

funderet Leje, og naar Indenrigsministeren har optaget hele Kreditforeningssagen til nærmere Prøvelse gennem en Kommission, tager jeg næppe fejl i, at denne Undersøgelse skyldes Uroen om Rentespørgsmaalet og om Gældens Højde i de senere Aar, en Uro, som maaske nok har gjort visse Ændringer inden for Kreditforeningerne ønskelige og ogsaa har gjort det ønskeligt, at der tilvejebringes en Kodifikation af hele Kreditforeningslovgivningen, som har været spredt paa en Række Love af speciel eller af generel Art. Jeg kan her ikke undlade at udtale min meget store Tilfredshed med det Kommissionsarbejde, der her er udført. I den Betænkning, der er afgivet, er der paa en særdeles klar og overskuelig Maade redegjort for alle betydende Sider af Kreditforeningsvirksomheden, Kritik og Antikritik er kommet til Orde, Oplysninger om fremmede Landes Ordning af Belaaning af fast Ejendom er fyldigt givet paa værdifuld Maade, saaledes at en Sammenligning med vore Forhold er blevet muliggjort, og ved de tabellariske Oversigter er Fremstillingen i fyldestgørende Grad anskueliggjort. Jeg mener derfor, at denne Betænkning er et udmærket Arbejde, ja, er et Standardværk over vore Kreditforeningers Opbygning, Struktur og Virkemaade, et Værk, som utvivlsomt sammen med Professor Sindballes nylig udkomne Arbejde om denne Sag og i Forbindelse med Dr. jur. Sven Clausens Doktordisputats om Kreditforeningsvæsenet her i Landet i Virkeigheden har givet alt, hvad Tid og Viden indeholder til Belysning af de Laaneproblemer, som Kreditforeningerne beskæftiger sig med. Derfor er det ogsaa ganske naturligt og for mig forstaaeligt paa Baggrund af de Bemærkninger, jeg allerede har gjort, at det er beskedne Nydannelser inden for Kreditforeningssystemet, som Kommissionen gennem sine Undersøgelser og sin Kritik er kommet til, og som den højtærede Minister har medtaget i Lovforslaget. Det er et uforkasteligt Vidnesbyrd om de Betragtningers Rigtighed, som jeg har tilladt mig at fremsætte.

Flertallets Betænkning er ledsaget af en Række Mindretalsudtalelser, som der kunde være al Grund til at komme ind paa, og hvis Rigtighed jeg paa de allerfleste Punkter stiller mig overordentlig skeptisk over for. Jeg skal imidlertid undlade det ved denne Lejlighed, der kan maaske senere, efter at vi har behandlet Sagen i det forhaabentlig kommende Udvalg, blive Lejlighed til at belyse visse Sider af disse Mindretalskrav nærmere. Der er derfor heller ikke for mig